

تأثیر عصاره هیدروآلکلی میوه گیاه کهورک بر میزان گلوکز، پروتئین تام و برخی پارامترهای**بیوشیمیایی سرم خون در موش‌های صحرایی دیابتی نوع ۲ و سالم**مریم حیدری^{۱*}، هادی سریر^۲، سید احسان غیاثی^۳، همایون فرهنگ‌فر^۴

۱- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد فیزیولوژی دامی گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بیرجند، خراسان

جنوبی، ایران*

۲- دانشیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه بیرجند، خراسان جنوبی، ایران

چکیده

گیاه کهورک احتمالاً به دلیل دارا بودن آلکالوئیدها با اثرات آنتی‌اکسیدانی دارای خواص ضد دیابتی است. به منظور مطالعه نقش مفید این گیاه دارویی در بیماری دیابت نوع ۲، مقادیر سرمی گلوکز، کلسترول، تری‌گلیسرید، VLDL، پروتئین تام و بیلی‌روبین تام در رت‌های دیابتی شده با استرپتوزوسین (۳۰ میلی گرم بر کیلوگرم) به دنبال تجویز عصاره میوه کهورک اندازه‌گیری شد. در این مطالعه از ۳۲ سر موش صحرایی (رت) نر از نژاد ویستار استفاده شد. این حیوانات در ۴ گروه آزمایشی ۸ تایی (آزمایش فاکتوریل ۲×۲ در قالب طرح کاملاً تصادفی) شامل: (۱) شاهد (سالم)، (۲) دیابتی، (۳) شاهد+عصاره (به مقدار ۱۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم وزن متابولیکی بدن در روز) و (۴) دیابتی+عصاره در یک دوره ۱۴ روزه تقسیم بندی شدند. به حیوانات گروه‌های ۳ و ۴ به میزان ۱۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم عصاره میوه گیاه کهورک داده شد. نتایج این بررسی نشان داد که مصرف عصاره میوه گیاه کهورک به طور معنی‌داری باعث کاهش میزان گلوکز، تری‌گلیسرید، کلسترول، VLDL و پروتئین تام در خون موش‌های صحرایی دیابتی مصرف کننده عصاره در مقایسه با گروه دیابتی گردید ($p < 0.05$). همچنین در مقدار بیلی‌روبین خون تغییر معنی‌داری در هیچ‌کدام از گروه‌های آزمایشی مشاهده نشد. به علت داشتن خواص آنتی‌اکسیدانی، آلکالوئیدها و فلاونوئیدها، گیاه کهورک در درمان بیماری دیابت نوع ۲ موثر بوده و سطوح سرمی پارامترهای افزایش یافته را در رت‌های دیابتی کاهش می‌دهد. عصاره میوه گیاه کهورک دارای اثر کاهنده قندخون بوده و موجب تغییرات سودمند در مقدار پارامترهای سرم خون می‌شود.

واژگان کلیدی: دیابت نوع ۲، استرپتوزوسین، گیاه کهورک و موش صحرایی.